

En utbygging av Trongfossen i Namsen vil kunne skade den unike namsblanken. Foto: LEIF ARNE HOLME

Ikke frarøv namsblanken Trongfossen

Namsblanken finnes i det nasjonale laksevassdraget Namsen – og bare der. Ingen bestand av atlantisk laks har lignende levesett i Norge eller andre steder i Europa. Bare på Newfoundland skal det finnes en lignende variant som også lever hele livet i elva. Fordi namsblankens leveområder i Øvre Namsen er forringet som følge av store vannkraftutbygginger tror forskere at det nå er så få av dem at bestanden på sikt kan dø ut om ikke tiltak gjøres.

Mer kunnskap om hvor mange namsblank som finnes og hvordan de lever vil være viktig for å vurdere behovet for å sette i gang spesielle tiltak som kan sikre dens framtid. Denne kunnskapen skal framskaffes av en rekke spesialister innen flere fagfelt i et forskningsprosjekt som startet i sommer og som skal vare fram til 2019. Allerede om bare fem år vil vi få kunnskapsbaserte råd om hvordan den negative trenden til namsblanken kan snus.

Hensynet til namsblanken var blant argumentene da Stortinget i 2007 utnevnte Namsen til et nasjonalt laksevassdrag. Skal tiltak gjennomføres i nasjonale laksevassdrag må de ikke medføre økt, men snarere redusert risiko for laksen, heter det i vedtaket. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Olje- og energidepartementet (OED) har vært svært flinke til å følge opp Stortingets vedtak og gitt avslag til kraftutbygginger som kan påvirke laks negativt i slike vassdrag. NVEs nei til utbygging

av nytt kraftverk i Trongfossen er anket opp for endelig beslutning i OED. Et ja derfra vil ikke bare skade namsblanken, men være en betydelig uthuling av Stortingets viktigste beskyttelsestiltak for villaksen – opprettelsen av nasjonale laksevassdrag og -fjorder.

Namsblankens forfedre innvandret til Namdalen for hele 8 000 - 10 000 år siden og kan med det ha kommet litt for folk bosatte seg i dalføret. Folk og namsblank har deretter i flere tusen år levd side om side. Det er bare i de 50 siste årene at menneskets aktivitet har påvirket bestanden negativt. Noe av skaden kan kunnskapsbaserte avbøtende tiltak snart rette opp. Før nye inngrep som kan skade namsblanken tillates må det først sees tydelige positive effekter på namsblankbestanden.

I kommunen legges det forståelig nok mest vekt på økonomiske argumenter for å gjennomføre enda en vannkraftutbygging så raskt som mulig. Bevaring av namsblanken er jo formelt ikke deres tunge ansvar. Det er et langsiktig nasjonalt ansvar med internasjonale forpliktelser og derfor er det regjeringen ved OED som snart skal avgjøre saken.

Vi kan ikke tro at regjeringen nå vil tillate skadelig kraftutbygging av Trongfossen og frarøve namsblanken enda et leveområde. Dagens kunnskap taler imot, og er de i tvil må de kunne vente på ny og mer presis kunnskap om namsblanken.

Det er bare i de 50 siste årene at menneskets aktivitet har påvirket bestanden negativt.

Innlegg

**TO
NE
LØVOLD**
Seniorrådgiver

**FRODE
STALDIVIK**
Daglig leder

Kunnskapscenter for
laks og vannmiljø